

PROMOVAX

Promote Vaccinations among Migrant Populations in Europe

newsletter

Τεύχος 4, Δεκέμβριος 2012

www.promovax.eu

Το PROMOVAX είναι ένα τριετές ευρωπαϊκό πρόγραμμα (2010-2013), το οποίο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και στοχεύει στην προώθηση των εμβολιασμών στους μετανάστες της Ευρώπης.

Σε αυτό το τεύχος:

► Οι εταίροι του προγράμματος PROMOVAX, κατά το χρονικό αυτό διάστημα, αναπτύσσουν εκπαιδευτικό υλικό σχετικό με τον εμβολιασμό των μεταναστών, καθώς και ένα εκπαιδευτικό εργαλείο για τους επαγγελματίες υγείας που πραγματοποιούν εμβολιασμούς στους μετανάστες.

• Οι εταίροι διερεύνησαν τις αιτίες της ελλιπούς ανοσοποίησης των μεταναστών, τόσο σε επίπεδο επαγγελματιών υγείας όσο και σε επίπεδο μεταναστών, προκειμένου να αναπτύξουν εμπειριστατωμένο υλικό. Τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας αποτέλεσαν τη βάση πάνω στην οποία αναπτύχθηκε το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού, κατά τη διάρκεια της συνάντησης των εταίρων και των εμπειρογνομόνων στην Αθήνα, το Μάρτιο του 2012. Μια σύντομη περιγραφή των αποτελεσμάτων παρουσιάζεται σε αυτό το τεύχος.

► Με στόχο την παρουσίαση συναφών προγραμμάτων και πρωτοβουλιών, παρουσιάζονται βέλτιστες πρακτικές για την ανοσοποίηση των μεταναστών, όπως αυτές καταγράφηκαν και αξιολογήθηκαν στην Ιταλία.

► Επισκόπηση Ευρωπαϊκού Σεμιναρίου.

1. ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ:

1.1 ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ

Οι κύριες πηγές, όπου βασίστηκε η συγκεκριμένη έρευνα, ήταν η ανάλυση των αποτελεσμάτων του 4ου Πακέτου Εργασίας του Προγράμματος (PROMOVAX WP4) καθώς και η βιβλιογραφική ανασκόπηση άλλων δημοσιευμένων μελετών. Επιπλέον, παρόμοιο υλικό το οποίο είχε χρησιμοποιηθεί σε άλλα προγράμματα, και ειδικότερα προγράμματα τα οποία είχαν συμπεριληφθεί στις βέλτιστες πρακτικές όπως αυτές καταγράφηκαν στο 5ο Πακέτο Εργασίας του Προγράμματος (PROMOVAX WP5), επισημάνθηκαν και αναλύθηκαν.

Τα σημαντικότερα εμπόδια στην ανοσοποίηση των μεταναστών που καταγράφηκαν είναι τα ακόλουθα:

1. Κοινωνικο-πολιτισμικά θέματα (περιθωριοποίηση, περιορισμένη ενσωμάτωση στις νέες κοινότητες, δυσκολίες στην προσαρμογή στο νέο περιβάλλον, αφομοίωση, αντίκτυπος των οικογενειακών παραδόσεων, πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές)
2. Θέματα σχετιζόμενα με την εκπαίδευση (χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των γονέων, ειδικά της μητέρας, χαμηλό επίπεδο αλφαριθμητικού υγείας, ειδικά σε σχέση με τους εμβολιασμούς)
3. Κοινωνικο-οικονομικά θέματα (χαμηλό εισόδημα, χαμηλού κοινωνικού κύρους εργασία, η ανάγκη για εργασία καθιστά δύσκολο ή και απίθανο να είναι κάποιος διαθέσιμος τις ώρες των ραντεβού για εμβολιασμό)
4. Θέματα σχετιζόμενα με τη χρήση υπηρεσιών υγείας (γεωγραφική και οικονομική πρόσβαση, περιορισμένη πρόσβαση λόγω έλλειψης προσωπικού, έλλειψη εμπιστοσύνης προς το υγειονομικό προσωπικό)
5. Θέματα σχετιζόμενα με τη μετανάστευση (συνεχιζόμενη μετανάστευση, μικρής διάρκειας παραμονή σε συγκεκριμένο μέρος, φόβος σύλληψης)

1.2 ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΑΡΟΧΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Οι βασικές πηγές που χρησιμοποιήθηκαν ήταν η ανάλυση και βιβλιογραφική ανασκόπηση δημοσιευμένων μελετών, καθώς και τα αποτελέσματα των ομάδων εστιασμένης συζήτησης (focus groups) που διεξήχθησαν μεταξύ των επαγγελματιών υγείας που παρέχουν φροντίδα στους μετανάστες, στην Ελλάδα και την Ουγγαρία.

1. **Περιορισμοί των συστημάτων υγείας στις χώρες υποδοχής**, όπως έλλειψη χρηματοδότησης για τους εμβολιασμούς των μεταναστών χωρίς έγγραφα, περιορισμένη διαθεσιμότητα μεταφραστών και πολιτισμικών διαμεσολαβητών, περιορισμένο ωράριο λειτουργίας των υπηρεσιών υγείας, περίπλοκη διαδικασία για τον προγραμματισμό ραντεβού, αυξημένος χρόνος αναμονής.
2. **Το υγειονομικό προσωπικό, συχνά, δεν γνωρίζει τα δικαιώματα των μεταναστών σε σχέση με την υγεία** (π.χ. δωρεάν ιατρική φροντίδα όταν βρίσκονται στη διαδικασία έκδοσης κάρτας παραμονής ή διαθέσιμα κέντρα εμβολιασμών). Το γεγονός αυτό αποτελεί ένα ακόμα εμπόδιο στην πρόσβαση των μεταναστών στις υπηρεσίες υγείας.
3. **Έλλιπής εκπαίδευση του υγειονομικού προσωπικού σε θέματα πολιτισμικών διαφορών**. Οι μετανάστες συχνά έχουν διαφορετικές προσεγγίσεις και πεποιθήσεις απέναντι στις ασθένειες, καθώς και διαφορετικές προσδοκίες από τις υγειονομικές υπηρεσίες. Αγένεια και στερεοτυπικές συμπεριφορές απέναντι σε ασθενείς εθνικών μειονοτήτων μπορούν να αποτελέσουν εμπόδιο και να έχουν επιζήμιες συνέπειες σε σχέση με τη συμπεριφορά τους σχετικά με τον εμβολιασμό.
4. Οι γιατροί δεν διαθέτουν τον ιατρικό εξοπλισμό και την εμπειρία για να διαγνώσουν και να θεραπεύσουν ασθένειες που εμφανίζονται **σε διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές** (όπως ελονοσία, δάγκειος πυρετός).
5. Η **έλλειψη κατάλληλα μεταφρασμένου ενημερωτικού και εκπαιδευτικού υλικού** μπορεί, επίσης, να αποτελέσει τροχοπέδη, ιδιαίτερα όπου η πληροφόρηση και εκπαίδευση είναι κρίσιμες για τις ανάγκες διαχείρισης των ασθενών.

P R O M O V A X

2. Βελτιώνοντας την πρόσβαση στον εμβολιασμό των μεταναστών στην Ιταλία

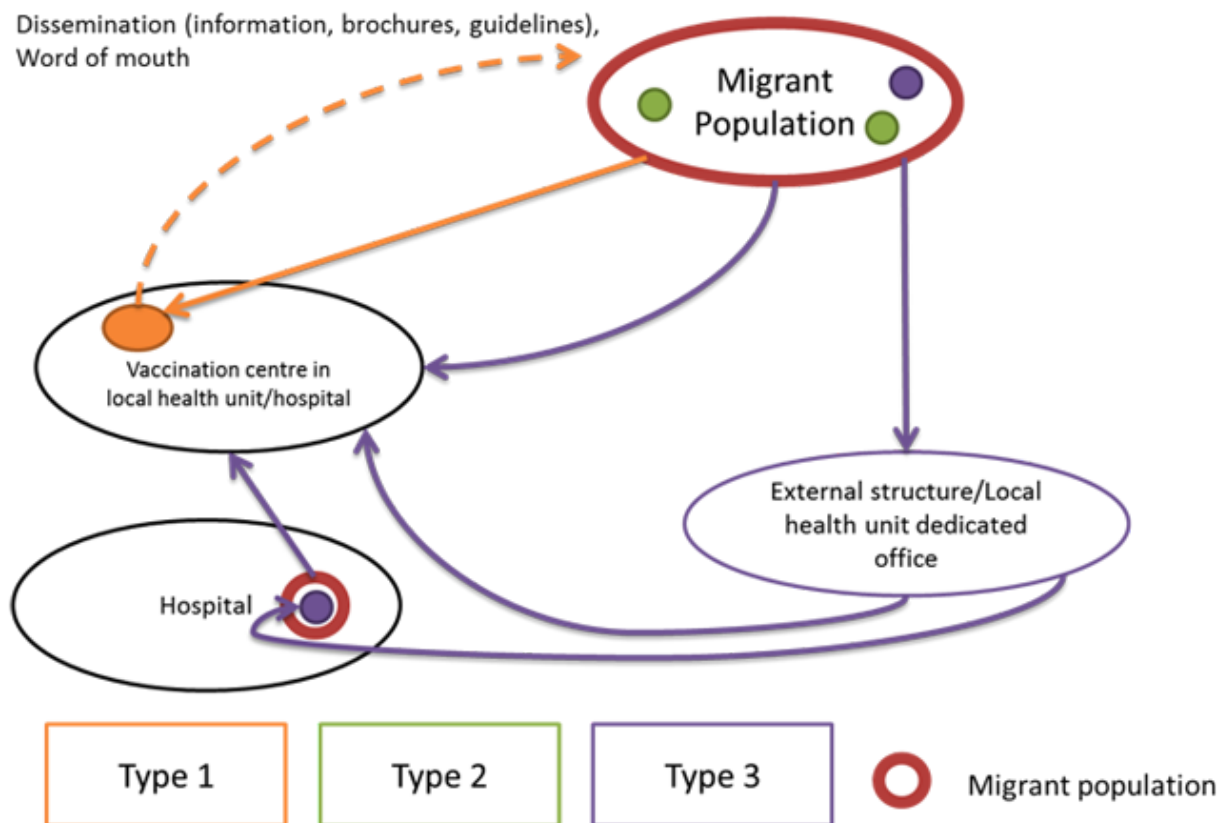
Η μετανάστευση αποτελεί ένα συνεχώς διογκούμενο φαινόμενο στην Ιταλία, και αφορά σε μετανάστες που επιζητούν εργασία, σε αιτούντες άσυλο/πρόσφυγες και σε μετανάστες χωρίς έγγραφα. Η πρόσβαση σε κάποιες βασικές υπηρεσίες υγείας στην Ιταλία, συμπεριλαμβανομένων των εμβολιασμών, προβλέπεται από το νόμο για όλους ανεξαρτήτως του καθεστώτος παραμονής τους (νόμιμο/παράνομο). Τα όποια εμπόδια επομένως στην αποτελεσματική χρήση των υπηρεσιών υγείας έγκεινται σε άτυπους περιορισμούς (γλώσσα, πολιτισμός, ψυχολογικούς, κοινωνικούς κλπ). Αν και πολλές προσπάθειες αποσκοπούν στη βελτίωση της πρόσβασης σε εμβολιασμούς για το μεταναστευτικό πλυθησμό, αυτές δεν γνωστοποιούνται πέραν του τοπικού πλαισίου στο οποίο αναπτύσσονται. Για το λόγο αυτό ήταν ιδιαίτερα σημαντικό, στο πλαίσιο του προγράμματος PROMOVAX, να καταγραφούν και να αναλυθούν οι στρατηγικές που έχουν εφαρμοστεί σε τοπικό επίπεδο προκειμένου να αναδειχτούν καλές πρακτικές που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Μεταξύ Απριλίου και Ιουνίου 2011, πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική ανασκόπηση και έρευνα στις 21 ιταλικές περιφέρειες και τις αυτόνομες επαρχίες, με σκοπό να αναδειχθούν επιτυχημένες δράσεις που είχαν ως στόχο να αυξήσουν την πρόσβαση σε εμβολιασμούς μεταξύ των ξένων στην Ιταλία. Οι καλές πρακτικές κατηγοριοποιήθηκαν ως εξής:

1. Δράσεις για τη βελτίωση της πρόσβασης στις υπάρχουσες δημόσιες υπηρεσίες υγείας,
2. Συγκεκριμένες δράσεις που στόχευαν σε ευπαθείς πληθυσμούς, και
3. Συμπληρωματικές δράσεις που στόχευαν στο να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ των δημόσιων υπηρεσιών και όσων επωφελούνται από αυτές.

Συγκεντρώθηκαν 21 πρακτικές από 10 περιοχές. Όπως φαίνεται στο σχήμα 1, οι πρωτοβουλίες «Τύπου-1» (n=12) αποσκοπούσαν στο να αυξήσουν την πρόσβαση των μεταναστών σε δημόσιες υπηρεσίες που προσφέρουν εμβολιασμούς, ενώ λειτουργούσαν εντός των υπηρεσιών αυτών. Η κύρια στρατηγική μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε βασίστηκε στην παραγωγή και διάδοση πολυπολιτισμικής και πολυεθνικής πληροφόρησης, η οποία, υποστηριζόμενη από την προφορική επικοινωνία (στόμα με στόμα) ανάμεσα στις μεταναστευτικές κοινότητες, αναμενόταν να δράσει ως διευκολυντής. Πρωτοβουλίες «Τύπου-2» (n=4), «Τύπου-3» (n=5) εφαρμόστηκαν εκτός των δομών και εντός των ξένων κοινοτήτων, σε εξωτερικές δομές ή σε συγκεκριμένα γραφεία εντός των τοπικών μονάδων υγείας. Μια εκ των πρωτοβουλιών αυτού του τύπου διεξήχθη σε ένα μαιευτήριο ώστε να ενημερώνονται οι νέες μητέρες για το πότε και πώς είναι προσβάσιμοι οι παιδικοί εμβολιασμοί.

Το εύρος και η διαφορετικότητα των πρωτοβουλιών που αναδείχθηκαν στην Ιταλία, σκιαγραφούν την τοπική υγεία και την κοινωνική κινητοποίηση στην υπό εξέταση περιοχή. Τα 2/3 των πρωτοβουλιών ήταν συνεχείς και όχι αποσπασματικές δράσεις και οι περισσότερες εξελίχθηκαν εντός του δημοσίου τομέα υγείας. Οι πτυχές αυτές ενισχύουν τη βιωσιμότητα αυτών των πρωτοβουλιών. Παρόλα αυτά, οι επιτυχημένες πρακτικές θα πρέπει να προβληθούν περαιτέρω, και τα μέχρι τώρα μεταφρασμένα φυλλάδια και οδηγίες να διαμοιραστούν μεταξύ των περιοχών και των τοπικών μονάδων υγείας. Κατά αυτόν τον τρόπο, τα εργαλεία αυτά μπορούν να αναπροσαρμοστούν, να επικαιροποιηθούν και να αναπαραχθούν αποφεύγοντας περιττές επαναλήψεις.

Σχήμα 1 – Μοντέλα παρεμβάσεων με βάση τον τύπο της πρωτοβουλίας

3. Παρουσίαση Ευρωπαϊκού Σεμιναρίου

Το Ευρωπαϊκό σεμινάριο αποτέλεσε το κεντρικό γεγονός του 6ου Πακέτου Εργασίας του προγράμματος PROMOVAX, το οποίο είναι αφιερωμένο στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για τους επαγγελματίες υγείας και τους μετανάστες. Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στις 28-29 Ιουνίου 2012, στις Βρυξέλλες.

Οι βασικοί στόχοι του σεμιναρίου ήταν οι ακόλουθοι:

- ανασκόπηση και αξιολόγηση του εκπαιδευτικού εργαλείου για τους **επαγγελματίες υγείας**, το οποίο αναπτύχθηκε σε προηγούμενα στάδια του προγράμματος. Το εργαλείο αξιολογήθηκε κυρίως από επαγγελματίες υγείας που προσφέρουν φροντίδα σε μετανάστες.
- ανασκόπηση και αξιολόγηση του εκπαιδευτικού υλικού για τους **μετανάστες**, που αναπτύχθηκε σε προηγούμενα στάδια του προγράμματος. Το εκπαιδευτικό υλικό αξιολογήθηκε από εκπροσώπους των μεταναστών και από πολιτισμικούς διαμεσολαβητές.

Εταίροι, συνεργάτες καθώς και ειδικοί του χώρου συμμετείχαν στο σεμινάριο. Μεταξύ των 45 συμμετεχόντων παρευρέθηκαν επαγγελματίες υγείας, πολιτισμικοί διαμεσολαβητές και εκπρόσωποι μεταναστών. Όλοι συνέβαλαν με τα σχόλια και τις παρατηρήσεις τους στο εκπαιδευτικό υλικό που παρουσιάστηκε, εκπληρώνοντας έτσι το σκοπό του σεμιναρίου που ήταν ο εμπλουτισμός του υλικού που αναπτύχθηκε από τους εταίρους του προγράμματος και η δημιουργία ενός αποτελεσματικότερου εκπαιδευτικού εργαλείου απόλυτα προσαρμοσμένου στις ανάγκες των ομάδων-στόχων του προγράμματος.

Με βάση τα σχόλια που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου, θα παραχθεί το εκπαιδευτικό υλικό στην τελική του μορφή και θα διανεμηθεί σε όλες τις χώρες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ PROMOVAX

05.03.2012:

4η Συνάντηση εταιρών προγράμματος, Αθήνα

Το Μάρτιο του 2012, κατά τη διάρκεια της συνάντησής τους στην Αθήνα, οι εταίροι του προγράμματος και οι προσκεκλημένοι ειδικοί εμπειρογνώμονες αποφάσισαν για το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού υλικού για τους μετανάστες και το εκπαιδευτικό εργαλείο για τους επαγγελματίες υγείας.

27-28.6.2012:

Ευρωπαϊκό Σεμινάριο, Βρυξέλλες

Τον Ιούνιο του 2012 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες το Ευρωπαϊκό Σεμινάριο με τη συμμετοχή των εταιρών του προγράμματος αλλά και προσκεκλημένων ειδικών εμπειρογνώμων. Με την πολύτιμη συνεισφορά των συμμετεχόντων, τελειοποιήθηκε το εκπαιδευτικό υλικό.

ΝΕΑ ΤΟΥ PROMOVAX

21-23.06.2012:

4ο Συνέδριο ΕΥΡΗΑ για την Υγεία των Μεταναστών και των Εθνικών Μειονοτήτων της Ευρώπης

Παρουσιάσεις Poster:

- "2η φάση του Προγράμματος PROMOVAX: Ανάπτυξη των «Εργαλείο Αξιολόγησης Καλών Πρακτικών για τον εμβολιασμό των Μεταναστών» και «Προτάσεις των εταιρών του Προγράμματος PROMOVAX για τον εμβολιασμό των μεταναστών», τα οποία προετοιμάστηκαν και παρουσιάστηκαν από το Πανεπιστήμιο του Pecs, εταίρο του Προγράμματος
- «Εμπόδια στην πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας μεταξύ των μεταναστών στην Ιταλία και πρωτοβουλίες διευκόλυνσής της» η οποία προετοιμάστηκε και παρουσιάστηκε από το Ινστιτούτο Superiore di Sanita, εταίρο του προγράμματος PROMOVAX.

Εταίροι του Προγράμματος

Η διεθνής συνεργασία του PROMOVAX περιλαμβάνει **11 Εταίρους** και **12 Συνεργαζόμενους Φορείς** από **συνολικά 17 χώρες**.

Συντονιστής:

- Institute of Preventive Medicine, Environmental and Occupational Health, Prolepsis – Ελλάδα

Συμμετέχοντες:

- Technische Universität Dresden – Γερμανία
- Università degli Studi di Sassari – Ιταλία
- The SINTEF Foundation – Νορβηγία
- Nofer institute of Occupational Medicine – Πολωνία
- University of Zagreb, Medical School – Κροατία
- RUBSI – Research Unit in Behaviour and Social Issues – Κύπρος
- University of Pécs – Ουγγαρία
- Università degli Studi di Milano – Ιταλία
- Istituto Superiore di Sanità – Ιταλία
- Cyprus University of Technology – Κύπρος

Συνεργαζόμενοι Φορείς:

- Public Health Institute – Αλβανία
- Baskent University – Τουρκία
- Hospital de Sabadell. Consorci Hospitalarai Parc Tauli'. Universitat Autònoma de Barcelona – Ισπανία
- Institute of Occupational Health – Σερβία
- WHO/Europe Occupational Health – Γερμανία
- WHO/Europe Communicable Disease Units – Δανία
- Alpert Medical School of Brown University – Ηνωμένες Πολιτείες
- International Organization for Migration (IOM), Migration Health Division (MHD) – Βέλγιο
- Institute of Epidemiology, Preventive Medicine and Public Health – Ελλάδα
- National School of Health. Instituto de Salud Carlos III. Ministry of Science and Innovation – Ισπανία
- European Center for Disease Prevention and Control (ECDC) – Σουηδία
- National Centre of Infectious and Parasitic Diseases (NCIPD) – Βουλγαρία

The PROMOVAX Project has received funding from the European Union / DG Health and Consumer Protection. The European Commission and the Executive Agency are not responsible for any use that may be made of the information contained on this website.

PROMOVAX © 2012 | www.promovax.eu

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Πρόγραμμα μπορείτε να επισκεφθείτε τον ιστότοπο: www.promovax.eu

ή να επικοινωνήσετε με την επιστημονική ομάδα του Προγράμματος:

Ελένη Πατρόζου, M.D., e.patrozou@prolepsis.gr ή Ντίνα Ζώτα, MSc, d.zota@prolepsis.gr